

Evangeliumi Hírnök

GOSPEL MESSENGER

Hungarian Baptist Convention of North America

Since 1908

Az Észak-Amerikai Magyar Baptista Szövetség lapja

"AZ EVANGÉLIUM ISTENNEK HATALMA" (Róma 1:16)

MISSZIÓS KÖZPONT LESZ AZ EGYKORI BETHESDA KÓRHÁZ, A BOLÍVIAI CHAPARÉN

Jövőre lesz 50 éve, hogy Cserepka János és Dr. Cserepka Margit misszionárius házaspár megkezdte Bolíviai külmisziós szolgálatát. A misszionárius házaspár életét és szolgálatát bemutató „Felhők fölött, zöld pokolban” című kötetet (szerzők: Ladányi Boglárka és Miklya Luzsányi Mónika) 2003-ban adta ki a Harmat Kiadó. Szolgálatuk egy jelentős része Chapare-hez kötődik, ahol néhány év után egy kis kórházat is építettek.

Ennek, az azóta sajnos lerobbant épületnek a rendbehozatalára vállalkozott Cserepka Barna és az általa szervezett magyar baptista, nagyobbbrészt torontói missziós munka-csoport. Augusztus első három hetét erre szentelte Cserepka Barna és fiai János és Reuben, Cserepka Sándor, Dan Benjámin, Magyarországról Petrik Károly és a munka vezetője, Báka István.

A következő sorokon az említett könyvből idézünk, majd egy - az augusztusi, szövetségünk által is támogatott útról készült - személyes beszámolót közöljük. (ed.)

Doktorita, segíts! - Arnezék karjukban hozták egyetlen gyermeküket, az öt éves Josét. A kicsi már alig pihegett.

Kórházba kell vinni – gondolta Margit, amikor átvette a gyermeket a szü-

lőktől -, kórházba vinni, de hogyan? A legközelebbi kórház Cochabambán van, képtelenség keresztülvinni az 5400 méter magas hegygerincen, nem bírja ki a ritka levegőt, meghal a kórházba érkezés előtt. - Kórház kellene, kórház – zakatolt Margit agyában a gondolat, miközben a gyermek egyre lassuló pulzusát mérte...

Saját lakásukra vitette fel a gyermeket. Barnuska ágyába fektette, és kétségbeesetten küzdött az életéért. Az Úr megáldotta hetekig tartó küzdelmét. A kis József egészségesen mehetett haza...

József megmenekült, de kórház nélkül tarthatatlan volt a helyzet. Tenni viszont semmit nem lehetett, kötötte őket a misszionának tett ígéret, nem költik a pénzt, nem építkeznek. Imádkozni azért imádkoztak rendületlenül, hogy adjon Isten kórházat Chaparéra.

A segítség onnan jött, ahonnan nem is várták... Megvásárolták a telket a folyóparton, az épülő pán-amerikai országút egyik metszéspontjában, ahol három fontos út találkozott. Az építkezésre alig maradt 3000 dollár, ami szinte semmi egy kórházépítésnél, de nekivágtak, nagy bizalommal, élő hittel. ...

Nem volt építőanyag, mérnök, építész, s még a falu népe sem érezte magáénak a kórházat. Margit és János csak a né-

hány hívő testvérre számíthatott, együtt hordták a követ, keverték a maltort a segéd munkások mellett.

A faluból egyetlenegy férfi kereste fel őket:

- Doktorita, te az én lányomat egy évvel ezelőtt megmentetted. Nekem csak ez a lapátom van és machetem, tudok-e használni velük?

Tudott, persze hogy tudott, az építkezés körül jóval több dolgos kéz is elkelt volna, de nem adatott.

Még javában folyt az építkezés, amikor levél érkezett Kanadából, hogy látogatók jönnek, gyülekezeti tagok és dr. Daniel, s bár a kórház még nem volt kész, felszentelték mégis.

Clinica Bethesda Chapare - hirdette a tábla a kórház oromzatán, s a sárgára festett homlokzat, a barna ablakok hívogatóva integettek az őserdő felé.

A kórházépület Margitka tervei alapján készült európai igények szerint, de a trópusi körülményeket figyelembe véve. A váróterem gondját jó időben könnyen megoldották, a bejárat előtti két nagy farönkön üldögéltek, beszélgettek a betegek. De az esős évszak beálltával, amikor mint az özönvíz zúdul le a hegyekből a trópusi eső, szükség volt

folytatás a 3. oldalon

Margit tervei alapján felépült Chapare első kórháza, a Bethesda Klinika

A TARTALOMBÓL

English section - page 8.

Michael Kornya An Apostolic Hero
by Bela Udvarnoki

Morzsák Bolíviából

Gyülekezeti hírek: New York,
Melbourne - lelkipásztor beiktatás
Kisdobrony, Kárpátalja

(USPS # 716-300)

POSTMASTER:

Send address changes to:

Evangeliumi Hírnök
Subscription Manager
12409 Devoe St. SOUTHGATE, MI 48195

Periodicals Postage Paid at
Wyandotte, MI and Additional Offices

Published monthly by
the Hungarian Baptist Convention
of North America, Inc.

Editor / Szerkesztő:
REV. DR. A. GÉZA HERJECZKI
1370 Michigan Blvd.,
Lincoln Park, MI 48146
Tel: (313) 382-3735
herjeczki@yahoo.com

Kéziratot, cikket, megjegyzéseiket
a szerkesztő címére kérjük.

A szerkesztő bizottság tagjai:
Szabó István és Püsök Dániel

Our address on the internet:
<http://www.evangeliumihirnok.net>
E-mail address: herjeczki@yahoo.com

SUBSCRIPTION / ELŐFIZETÉS

\$25.00 annually

Send subscription and change of address to
Előfizetést, címváltozást erre a címre kérjük:

BÉLA FÜR, Subscription Manager
12409 Devoe St.
Southgate, MI 48195
Tel.: (734) 284-7107
furbill@hotmail.com

* * *

Tiszteletbeli elnök / Honorary President
REV. SÁNDOR KULCSÁR
225 East 80th Street
NEW YORK, NY 10075
rev_skulcsar@yahoo.com

SZÖVETSÉGI TISZTSÉGVISELŐK

Elnök / President:
REV. DR. A. GÉZA HERJECZKI
1370 Michigan Blvd
LINCOLN PARK, MI 48146
herjeczki@yahoo.com

Alelnök / Vicepresident:
ISTVÁN SZABÓ
11 E. Michigan Avenue
PALATINE, IL 60067
szaboek@sbcglobal.net

Titkár / General Secretary:
REV. DÁNIEL PÜSÖK
104 Emily Anna Street
Woodbridge, ON, L4H 3H6, CAN
pusokdaniel@yahoo.com

Pénztáros / Treasurer:
ZSIGMOND BALLA
2563 Nixon Way
FULLERTON, CA 92835
zsigmond@verizon.net

* * *

Q Press Graphic Design Studio
2124 Rose Villa Street, Pasadena, CA 91107

A SZERKESZTŐ ROVATA**FELHÍVÁS HÁLAADÓNAPI
CÉLADAKOZÁSRA**

Kedves olvasóink! Gyülekezeteink az idei hálaadónapon a képen látható lakás megvételére fognak gyűjtést rendezni. Olvasóink adakozását is szívesen fogadjuk ugyanerre a célra. Adakozásaikat a szövetségünk pénztárosához kérjük, címe ugyanezen az oldalon található. Fogjunk össze a kárpátaljai misszió megsegítésére!

A ház Kisdobronyban van, Kárpátalján. Augusztusban Nehro Bálint testvér segítségével megnéztem az épületet, beszélgettem Kelemen Szabolcs testvérekkel, akik éppen a beköltözésre készültek. A házat alkalmasnak, a vételt célszerűnek tartom én is. Egyébként azóta már evangélikációs istentiszteleteket is tartottak az épületben – az eladó engedélyével.

Az én további ajánlásom helyett olvassátok **Nehro Bálint** lelkipásztorral készített beszélgetésem néhány részletét és a beszámolót a 10-11. oldalon. (szerk)

"Ungvár környékén nagyon sok magyar falu van, Kisdobrony is az, ahol Kelemen Szabolcs testvér most kezdi a szolgálatot. Nagyon hálásak vagyunk az Úrnak, hogy lesz imaház a faluban, ami annak a résznek egy missziós központjává fog átalakulni. Lesz hely oktatásra és gyermektáborozásra, amit nagyon fontosnak tartunk.

imádság és böjtölés, amit a testvérek értünk tettek külföldön, most kezdi hozni a gyümölcsét. Mi már érezzük, a levegőben van a nagy ébredés előjele.

Ez az a ház Kisdobronyban, aminek megvételére gyülekezeteinkben célgyűjtést rendezünk a hálaadónapon.

Ennek látható része az is, amit tegnap a beregszászi találkozón magad is észrevettél Herjeczki testvér, hogy fiatal emberekkel találkoztunk. Az átlagéletkor nem haladja meg a 35 évet se. Ede bácsi az egyetlen idősebb közöttünk, aki már 70 valahány éves, mégis jól együtt tudunk dolgozni.

Ezek a testvérek komoly keresztyének, elkötelezett baptisták és természetesen magyarok. Mindenkinnek polgári munkája van, vagy valamilyen foglalkozása, hogy a családját fenn tudja tartani. Gyülekezeteink egyedül nem képesek ellátni a lelki munkásokat. Kérem a testvéreket, hogy imádkozzanak értünk,

Kárpátaljai missziómunkások: Nagy Kasza Dániel, Tóth Róbert, Molnár Ede, Nagy Csaba, (HG), Nehro Bálint, Nagy Antal, ifj. Bakos Imre és László Sándor.

Kárpátalján történelmi idöket él a magyar misszió. A misszionáriusok, akik Magyarországról vagy Erdélyből jöttek, jó alapot vetettek. A támogatók, az önkéntes csapatok, meg az a sok

azokért a szolgatestvérekért, akik korán reggeltől dolgoznak valahol és munka után sietnek az imaházba, hogy ott szolgáljanak. De halad a munka, és ennek nagyon örülünk."

NOVEMBER 2. VASÁRNAPJA IRODALMI NAP

Visit our Web site at www.evangeliumihirnok.net

MISSZIÓS KÖZPONT...

folytatás az 1. oldalról

fedett helyre. A főbejárat széles, fedett teraszára húzódhattak be ilyenkor a betegek, melynek ablakait szúnyogháló védte csupán, hogy a trópusi páras melegben járhasson a levegő az épületben, de a rovarok kívül rekedjenek.

A bejárat melletti helyiségben tárolták és kezelték a kórlapokat, innen nyílt három kórterem, melyek összesen tíz személy befogadására voltak alkalmasak, de az inség nagy úr, sokszor húszan is szorongtak a szűk helyen. A kórházban mégis olyan fehér, vetett ágyban fekhettek, amiben még soha.

Margit irodája egyszerű, praktikus volt, íróasztallal, gyógyszeres szekrényvel, vizsgáló-kezelő asztallal berendezve. A raktár és a műtő szintén a lenti előtérből nyílt. A műtő egyben szülőszobaként is funkcionált, s a vérátömlesztéseket is itt végezték.

A laboratóriumban főleg vércsoport-meghatározás és vizeletvizsgálat folyt. Az infúziók is itt kaptak helyet, s a sterilizálás is itt történt.

Margitnak bizony könnyes lett a szeme először egy pillanatra, amikor sürgősségi esetről is steril műszert használhatott. Európai, kanadai kollégáira gondolt, milyen természetes is a steril műszer, s itt hány ember élete múltott eddig azon, hogy sokszor nem volt lehetőségük sterilizálásra. Eszébe jutott az első szülés is, amihez riasztották...

Az emeleten kapott helyet Cserepkák kis lakása, és a majdani ápolónők szállása.

A kertben szépen gondozott fű fogadta a belépőket, János narancs- és grapefruitfákat is ültetett, hogy a szemnek is kellemes látványt nyújtson. A maradék kőből meg, hogy ne maradjon ott, és hogy ne legyen a kigyóknak hol megbújni, medencét épített, és a lábadozó betegek is örömet lelhatték benne. Csak magában fohászkodott fel csendesen: Istenem, engedd, hogy ne csak uszoda, hanem bemelegítőmedence is lehessen!

János fontos szerepet töltött be a kórház életében. Egy személyben volt karbantartó, gépész, lelkipásztor, anyagbeszerző, személyzetis, építésvezető, és a látogatókat is ő fogadta. Sürgős házhozhívásoknál a sofőr szerepét látta el. Ezek mellett igazi munkája az maradt, hogy minden embert, aki elérhető távolságban van, megismertessen Isten megváltó szeretetével.

Felhők fölött, zöld pokolban, 96-102. oldal, részletek.

MORZSÁK BOLÍVIÁBÓL

Csaknem fél évszázada, hogy Cserepkák (János bácsi, Margitka néni a két pici gyermekkel: Katikával és Barnuskával) elindultak missziós küldetésükre Bolíviába. Tizenéves gyerekként nem sokat értettem belőle, csak hogy nagyon-nagyon messzire mentek, sokféle veszélynek vannak kitéve, s lehet hogy nem is látjuk őket többé. Sok misszionárius halálhíreről hallottunk akkortájt. Mikor sokáig nem kaptunk hírt felőlük, és láttuk szüleink aggodását, hallottuk imádságaikat, én már sokszor a legrosszabbakra gondoltam.

Igazi ünnepnap volt, mikor levél érkezett; minden munkát felfüggesztve, családi körben édesapánk felolvasta, s hálát adtunk. Este nekiült és indigóval másolta több példányban, hogy az ismerősöknek, barátoknak, imatársaknak tovább küldje.

Mikor a kórház építkezéséről írtak, s hogy az ottani lakosság milyen vonakodva áll a feladathoz, én nagyon mentem volna segíteni, de ez csak álmodozás szintjén működhetett akkoriban. Mikor a sok veszéllyel - legfőképp az amerikai magyarok, Sallós József nagy áldozatos szeretete által - megépült a kórházhajó, s az első útja után víz alá került, úgy éreztem mintha az én hajómmal történt volna ez. Napokig rágódtam, hogyan is tudnék segíteni a kiemeléskor és rendbetevésében.

Később már mentőként dolgoztam, mikor János bácsiék hegyi balesete történt. Egy nagyon áldásos konferenciáról hazafelé - ahol sokan megújultak, újból odaszánták az életüket Istennek - a bányatulajdonos felajánlotta, hogy teherautójával lehozza őket a helikopterig. Mindenki kísérni akarta őket, s a platóra amennyien felfértek, jöttek. Egy kőomlásnál a férfiak leszálltak, hogy megtisztítsák az utat. Az autó nem akart indulni, a gépkocsivezető kilépett, hogy valamit igazítson, és mivel nem rögzítette a kocsit, az megindult, s a szakadékból zuhant. János bácsiék a fülkében voltak; neki nyakcsigolyája tört, a karja lebénult, Margitka néni feje, szeme sérült. Ő ki tudott mászni és kisegíteni a férjét, de a platón utazókból tizennégyen meghaltak. Borzasztó lehetett nekik átélteni ezt, engem is nagyon megrendített, és sok kérdőjelet hagyott bennem.

A múlt évben, amikor Barni, János bácsiék fia, megemléltette, hogy missziós utat szervez Bolíviába, nem mer-

tem komolyan gondolni, hogy nekem is megadhat, hogy része legyek ennek. Sokáig elhessegettem a gondolatát is, de azért imádkoztunk, hogy Isten tegye egyértelművé, hogy Tőle való-e ez a dolog. Köszönöm az Úrnak, s mind azoknak, akik ehhez hozzásegítettek mind anyagiakban, mind imádságban, hogy ez valósággá válhatott. Mikor a gyü-

lekezetünkben újra bocsátottak, egyik testvérnő hálát adott, hogy olyan Istenünk van, aki még az ifjúkori álmainkat is számon tartja, s kész teljesíteni. Igen, ilyen Istenünk van!

Vezér igém a 121. Zsoltárból volt: "...a mi segítségünk az Úrtól van, ...megőrzi minden gonosztól, megőrzi ki és bemeneteledet." Augusztus 3-án reggel indultunk Torontóból. A csapat láttán kicsit megrendültem, de eszembe juttatta az Úr Gedeon történetét: Vele a siker, a győzelem nem létszámfüggő. Panamai átszállással érkezünk éjjelkor Santa Cruzba, hajnali továbbindulás helyett de. 11-kor másik repülőtérről indultunk Cochabambába.

Sokszor hallottuk Margitka néni képes beszámolója kapcsán: „Macedón testvér a hűséges munkatárs, aki már az Úrnál van”. Az ő fiát - aki ott létünk alatt az autójával minden nap a rendelkezésünkre állt - ahogy Barni bemutatta, kívántam neki, hogy róla is elmondható legyen, ami az édesapjáról. Nyelv nélkül is közel kerültünk egymáshoz. Ő várt és Humberto Florez testvér, aki János bácsi mellett volt ifjúsági vagy segítő pásztor, tolmács, később teológia igazgató. A Baptista Missziós Központban lettünk elszállásolva. Délután látogatást tettünk a teológián és a megújuló levéltárban, este egy iskolát működtető gyülekezet mutatta be missziós célkitűzéseit, iskola bővítési terveit. Vasárnap itt ebédeltünk, délelőtt a legősibb és legnagyobb cochabambai gyülekezetben voltunk. Délután fáradtan, talán a

magaslatti levegő miatt is nehézkesen indultunk város nézésre, de csak ez a néhány óra állt rendelkezésünkre, hogy a városból is lássunk valamit.

Engem a piac nagyon lenyűgözött, megelevenedtek azok a képek, amik a levelekből, elbeszélésekből kialakultak bennem. A hatalmas gyümölcskupacok mellett ücsörgő cserzett bőrű, bőszoknyás, kalapos indián asszonyok,

"Jertek, építsük meg!" (Neh 2,17) Az épület új életre kel.

a színek kavalkádja. Szerettem volna mindent lencsevégre kapni, e buzgalmam közepette egy óvatlan pillanatban megszabadítottam a gépemtől, letépték a csuklómról.

Este egy újonnan alapított gyülekezetbe látogattunk Cochabamba szomszédságában. Az a hegyvidéki gyülekezet, ahol a tragikus baleset történt, ők kollektíven leköltöztek az élhetőbb környezet és a biztosabb megélhetés reményében. Többen közülük átélői voltak a tragédiának, vagy hozzátartozóikat veszítették el. Ők is iskola építést terveznek, a csupasz telken együtt imádkoztunk. Ebben látják a missziós lehetőséget. A mély szegénységben élő gyermekek nem jutnak el az iskolákba, az állam kötelezővé teszi, de nem tud érte tenni semmit, így nem is nagyon szól bele a dolgokba.

Hétfő reggel indultunk autóbusszal Chapárera, négy és fél órás út jó műúton. Nem tudtam élvezni, a klíma, a huzatos járművek nem tettek jót, lázasan, betegen sikerült ideérni. Kétségbe voltam esve, "Uram, nem nyavalyogni jöttem, hanem dolgozni!" Ebéd után mentünk a klinikához (Clinika Bethesda), az érzelmeket legyőzve szembesültünk a valósággal: egy nagyon elhanyagolt épület halmazt találtunk. Csak felmérni akartuk a tennivalókat, de látva az irdatlan széjjeliséget, úgy ahogy voltunk nekiláttunk a rámolásnak, hogy másnap dolgozni tudjunk. Az ottani munkások egy ideje dolgoztak már az épületen, néhány ablakot cseréltek, zuhanyzó helyiségeket építettek a szobákhoz, javígták a falakat. A munkatempójukról még János bácsi írta, hogy csigalassúsággal működik minden. Az idő múlásával ez

nem sokat változott. Egy zuhanyzó fürke fugázására egy nap kevés volt. Mi igyekeztünk megmutatni, milyen a magyar tempó és minőség.

A klinika már több éve nem funkcionált, gazdátlanra vált. Most a chaparei missziós körzet tulajdonába került, ahol 18 kisebb-nagyobb gyülekezet tevékenykedik, ebből többet János bácsiék alapítottak. Ők az épületet missziós központként szeretnék a továbbiakban működtetni. Kedd délelőtt ott volt a kórház udvarán körzeti találkozó, megbeszélés, sok gyülekezetből jöttek, minket is bemutatnak. Volt aki elmondta, hogy nem hitték, hogy valakit is érdekel az ő sorsuk, s hogy ilyen messziről készek voltunk jönni és segíteni, ez nagyon felvillanyozta őket. János bácsi szavaival próbáltam hangsúlyossá tenni számukra a 133. Zsoltárt, amit az utolsó családi találkozón nagyon kihangsúlyozott – *"csak oda küld áldást és életet az Úr, ahol egyetértésben élnek a testvérek!"*

Szívünkben az *"Úrért és Gedeonért"* (Cserepkáékért) csatakiáltással kezdtünk a munkához, s hála Neki, megsegített és megáldotta kezünk munkáját. En különösen megtapasztalhattam, hogy az erőtlenség erejét nagyon meg tudja sokszorozni. Kezdeti elesettségemben sok ezer km-re az enyéimtől itt a vadidegenben kicsit beleérezhettem, mit éltek át szeretneink. Csak a teljes Rá hagyatkozás! –s ők ezt tették.

Sokat és keményen dolgoztunk, általában nyolctól este hatig, utána gyülekezeteket látogattunk. Elég fárasztó volt, de sokszor feltöltődöttünk. A helyiek hozták az ebédet vagy ott főzték, nézelődtek csak az épület körül; olyan idegeneknek éreztük egymást. De amikor a harmadik vagy negyedik nap azok lettek a legbuzgóbb segítőtársaink, akik úgy gondolták, hogy senki sem törődik velük, átmelegedett a szívem, s rögvést testvért láttam bennük. Egyre többen és többen jöttek segíteni, s melegebbé váltak a gyülekezeti együttléteink is. Záró alkalmat is tartottak, ahol megköszönték a munkánkat, ajándékokat is kaptunk. Elmondtam, hogy az első három négy napban csak az járt a fejemben, hogyan is tudtak János bácsiék itt megragadni. *Bákai István* is emlegette, hogy Cserepka bácsi megcsókolta Bolí-

via földjét mikor ide ért, ő is megcsókolja Kanadáét, ha haza ér. Most már értem meg érzem, hogy az a szeretet, amely kitöltetett, összekapcsol és eggyé tesz, s Istennél nincs személyválogatás!

Egy-két napot kirándultunk is, igaz fárasztóbb volt, mint a munka. Egyetlen jó út van, ami Cochabambát összeköti Santa Cruz-zal, a többi folyami kavics-csal kirakott zötykölős, vagy durva köves, kátyús; nagyon fárasztó autózni is rajta. Voltunk a *Yura törzs* vidékén, hajókáztunk a *San Francisco folyón* és fürödtünk benne, ott voltunk annál a kikötőnél, ahol a kórházhajó elsüllyedt.

Találkozhattunk emberekkel, akik ott születtek vagy gyógyultak meg a klinikán, akinek édesanyja ott halt meg, s árvaként ott nevelkedett, s annyi szeretettel gondolt vissza – úgy betonozott, mintha minden adósságát most törlesztené. Ápolónővel, akit Margitka néniék örökbe fogadtak – Barni testvérénék hívta –, ő vállalta hogy a padlózat költségeit állja. Misszionáriussal, aki évek óta Afrikában szolgál – képes beszámolót tartott ott létünkkor a chipiri gyülekezetben. János bácsi kis gyermekként imádkozott érte, s mondta neki, hogy

A bizonyosságtevők: Barna, Károly, Sándor és István.

misszionárius lesz. Találkoztunk az akkor megtért yura törzsfőnök fiaival, akikből kettő tanár, egyik ügyvéd lett. Ő képviseli az állammal szemben a törzset, akik még mindig nagyon elszigetelten élnek; mind komoly hívő emberek. Reménységünk, hogy egykor mind nála találkozunk, s nyelvi nehézségek sem lesznek már.

Mennyire áldott az életünk –János bácsi úgy fogalmazott –, amennyit az életünkben odaszánunk, leteszünk az Ő kezébe, annyira tud használni, annyit tud megáldani. Az élet egy nagy alkalom, amit nekünk kell aprópénzre váltani. *„Akik könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd.”*

"Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!"

Petrik Károly, Örbottyán

ÁHÍTATOS PERCEK

„Ez a jele a szövetségnek, amit én szerzek veletek és minden élőlénnel, amely veletek van, minden nemzedékkel, örökre: szívdárványivemet helyezem a felhőkre...” (1Móz 9,12-13).

Soha ilyen nagy jelentőséggel nem bírtak a jelek, mint manapság. Globalizálódó világunk új nyelvét alkotják, helyettesítve az írott szót és a beszédet. A számítástechnikában használatos jelekkel előbb ismerkedik meg a gyermek, mint anyanyelve írott jeleivel. A közúti jeleket és jelzéseket nemzetközileg szabályozzák, hogy az otthonától egyre gyakrabban távolra szakadó ember is célba érhessen. A zenei jelekkel teleírt kézirat egy külön világ, míg a jeleknek engedelmeskedő művész hidat nem ver a művöz – a megszólaltatásban, majd hozzánk – a zenei élményben.

A jelek eredete egybeolvad az ember kommunikációs képességeinek kialakulásával. Hasznosságuk kétségbevonhatatlan. Megjelölték a telek határát, mert a jel a gazda távollétében is beszél. Az időn át is üzen. A szándékot - barátét, vagy ellenségét - egyértelművé teszi.

Az Özönvíz utáni világ először az ítélet jeleivel volt tele. A bárkába visszatérő galamb „nem talált helyet a lábának, hogy leszállhasson,” de hét nappal később már „leszakított olajfalevél volt a csőrében”. Képzeli csak el Noét, aki a madárlátta fát is látta e jel mögött, mert friss hajtásra lelt a galamb: lecsípett életjelet repített a menekültekhez!

Az ősi történetben Isten is a „jelről” beszél Noéval. A szívdárványról. Nekünk is üzen vele. Aki ezt a bibliai történetet egyszer is meghallotta, a szívdárványt látva mást fog gondolni, mint egyébként. A „jelenséget” meg lehet magyarázni tudományosan is, de legpontosabb ismereteink sem lopják meg a látványnak azt a jelentőségét, amit Isten szava adott neki. Akik hiszik, hogy Isten beszél az emberrel, azok figyelnek a „jelekre” - megértik azokat.

A szívdárvány? Csodáljuk, örömmel mustráljuk, mert jelzi, hogy nem a viharé az utolsó szó. A Nap fénye áttör a felhőkön. Folytatódjék hát az élet! – üti háton a napsugár az esőcseppet. És a melegező földről felszálló pára gyülekezni indul egy másik táj fölé, hogy a láthatáron sötétlő felhőgomolyagban újabb jelét adja valahol, másnak, a közelgő „áldásnak”. Így gondolták a régiek: áldás az eső... Nem hiába hasítja ekéjével és öntözi veritékkel az ember

TORONTÓ

Ez év tavaszán köszöntöttük a torontói gyülekezetben a Kuti házaspárt, házasságuk 50. évfordulóján.

József és Anica Cerna községben (Jugoszlávia) ígértek hűséget egymásnak Isten és az emberek előtt, 1962. április 29-én. Házasságukat négy gyermekkel ajándékozta meg Urunk, majd később tizenegy unokával is. Az ünnepelésen jelen voltak a Kanadában élő családtagok, gyermekek, unokák is. Püskök Dániel lelkipásztor ígérel, a gyülekezet virággal és egy emlék-plakettal köszöntötte őket, majd a tisztelet után szeretetvendégség, torta várta az egybegyűlteket.

Egy kérdésre válaszolva Anica azt mondta, hogy a hosszú, együtt eltöltött évek titka Isten kegyelme és a kölcsönös szeretet.

Kísérje őket továbbra is Isten kegyelme, s vegye körül őket a család és a gyülekezet szeretete! **KGD**

a föld hátát. Megtérül az áldozat, mert együtt munkálkodik velünk a Teremtő Isten, sőt, a gondunkat viseli.

Ma már kevesen keresik kenyerüket a földet munkálva, és mi, városiakok, nem igazán szeretjük az esőt. Élni viszont kell. Akárhogy is próbáljuk megkeresni a hozzávalót, jól jön bizony nekünk is a „jel” a gondoskodásról. Nem csak anyagi igényeink vannak, mert az ember nem csak anyag. Érzelmi, szociális, intellektuális és lelki szükségseinkről hasonlóképpen gondoskodik mennyei Atyánk. Ígéretére emlékeztet, reményre szólít sokféle jellel, amit ha figyelmen kívül hagyunk, Istenre nem figyelünk.

Urunk gondoskodó szeretetének a jeleit viselhetjük, és azokkal szolgálhatunk mi magunk is. A jeltelen élet olyan, mint az út szélén árválkodó üres oszlop...

Imádkozzunk az anyagiak miatt küzdő családokért!

Novák József

MENYEGZŐI HÍRADÁS

Egy forró nyári napon, 2012. augusztus 18-án ünnepeltük **Csercsa Tamás és Kürti Bernadett** menyegzőjét Budapesten, a Wesselényi utcai imaházban. Különleges alkalom volt ez, mert a család és a rokonság tagjain kívül, sokfelől érkeztek vendégek, - a határon túlról is: Erdélyből, USA-ból és Kanadából. Örömmre szolgált, hogy az utóbbiak között én is ott lehettem, mert gyülekezetünk nevében is kifejezhettem azt a szeretetet és megbecsülést, amit a torontói gyülekezet érez a hűséggel szolgáló Tomi iránt, aki most élete legnagyobb fordulópontjához ért.

Bernadett is ugyanebben részesült anyagyülekezete, az Arad belvárosi gyülekezet részéről. **Simon András** lelkipásztor vezette a szép programot, melyben a rokonság részéről elhangzó köszöntéseket az aradi énekkar szolgálata tette széppé, változatossá. A menyasszony nagybátyja, **dr. Giorgiov Adrián** nagyváradi lelkipásztor hirdetett ígét, a Példabeszédek 31:1-10 alapján szólt a derék asszonyról, aki feleség és igaz barát is. **Dr. Herjeczki Géza**, az ÉAMBSz elnöke vezette őket a fogadalomtételben, és kérte Isten áldását a közös útra induló ifjú párra. (Herjeczki testvér annak idején, mint torontói lelkipásztor imádkozott az újszülött Tamásért.)

A köszöntések sora folytatódott vacsora közben, a gyönyörű Duna-palotában, ahol kb. 120 vendég örülhetett a találkozásnak és a fiatal pár örömeinek. Itt az ifjúság is szóhoz jutott különféle programmal. Közben megtörtént a fényképezés is, a közeli Szent István bazilika előtti impozáns téren.

Szép emlék mindnyájunknak ez az alkalom, az új párnak pedig felejthetetlen indulás egy hosszú életútra. Mindnyájunk szívbeli kívánsága: Isten járjon előttük ezen az úton szüntelen!

Oláh Gabriella

NEW YORK

A szeptemberi hónap eseménydús vasárnapokkal gazdagította a New York-i gyülekezet életét. Hálás szívvel emlékezünk ezekre a vasárnapokra és kérjük Istent, hogy legyenek még ilyenek a közeljövőben.

Szeptember 9-én *Lipták Dániel és Mónika* hozták el második kislányukat, **Hannát**, hogy bemutassák az Úrnak és a gyülekezetnek. Mivel Hanna az Anna név magyarosításából származik, melynek jelentése: kegyelem, *Dr. Gergely István* lelkipásztor testvérünk az ő történetéből olvasott Sámuel első könyve első részéből. Hogyan nyilvánult meg Isten kegyelme Anna életében?

Mivel nem lehetett gyermeke, az emberek gúnyolták, nehezítették életét, de Isten kegyelme erőt adott számára a próbák hordozásában. Isten átvissza az övéit minden nehézségen.

Anna imádsága meghallgatást talált. Isten nem hagyta válasz nélkül. Kitaró, őszinte kérését meghallgatta, megjutalmazta. Bátorítson bennünket is ez a példa. Kéréseinket merjük hálaadással az Úr elé hozni, mert Ő mondta: „*Elég néked az én kegyelemem...*”

Anna fogadását teljesítette az Úrnak, ugyanis ígéretet tett, hogy ha fiú gyermeket ad Isten, egész életét Neki szenteli. Erre emberi erő nem képes, Isten kegyelmére volt szüksége, hogy fogadását meg tudja tartani.

Ezen a vasárnapon azért imádkoztunk, hogy Hanna is legyen ilyen szolgálóleánya az Úrnak, akit a kegyelem megőriz és átsegít minden nehézségen. A jó Isten áldja meg a Lipták családot és Isten kegyelme vezesse további életüket, hogy nevelhessék gyermekeiket az Ő dicsőségére!

Szeptember 23-án délután amolyan búcsú istentiszteletben lehetett részünk, amikor **Kulcsár Sándor nyugalmazott lelkipásztor és felesége** új útjukra ké-

szültek. Isten új missziós területre hívta el testvéreinket, ezúttal a *Kelownai Magyar Keresztyén Misszióba* (British Columbia). Ezen a helyek kb. 18-20 éve indított missziót a Cserepka házaspár. Közel háromezer magyar él ezen a területen, de jelenleg nincs magyar misszió munkás, lelkész. Jelenleg a Trinity Baptista Gyülekezetben gyűlnek össze a magyarok. Erre a szolgálatra vállalkoztak testvéreink, amely nem kicsi lemondással, harccal jár, de Isten úgy vezette őket, hogy ezen a helyen kell tovább szolgálniuk.

Kulcsár testvér így búcsúzott a gyülekezet tagjaitól: „*mindnyájatok vérértől tiszta vagyok...*”, kérve, hogy ha valakinek még lenne neheztelés szívében, rendezzék egymás között. Tovább folytatva pedig kiemelte vágyát, a János 12 alapján: „*látni akarják Jézust...*” Nekik is ez a vágyuk, hogy az ottani magyaroknak is tudják bemutatni Jézust. A 2Kor 5:14-15-ből is idézett: „*Mert a Krisztusnak szerelme szorongat minket... hogy ne magunknak éljünk*” – ez az, ami készítette őket erre a szolgálatra.

Gergely testvér a gyülekezet lelkipásztora a Lélek munkájáról, vezetéséről beszélt, felolvasva a Máté 28:18 alapján az Úr Jézus parancsát: „*Elmenvén azért tegyetek tanítványokká minden népeket...*”, megpecsételve az Úr Jézus ígéretével: „*És ímé, én ti veletek vagytok minden napon a világ végezetéig*”.

Ezt követően Gergely testvér és a gyülekezet vezetősége imával bocsátotta el Kulcsár testvéreket az útra. A gyülekezettel együtt kérték, hogy a jó Isten áldja meg őket ezen az úton, hogy valóban be tudják Jézus Krisztust mutatni, és még sokan megismerjék Őt!

Szeptember 30-án együtt örülhetünk a *Gergely és a Halász családdal*, amikor gyermekeik **Rebeka és Arnold menyegzőjén** vehettünk részt. A jó Isten csodálatos helytel és idővel áldotta meg ezt a rendkívüli alkalmat is, amikor

közös életüket megpecsételték Isten és a gyülekezet előtt. *Gergely István* testvér, egyben a menyasszony édesapja, a Prédikátor 4:9-12 alapján kiemelte, miért sokkal jobb kettőnek, mint egynek; mert kettőnek mindig jövedelmezőbb, biztonságosabb az élet. Ennek ellenére mégis a harmadikra, magára Istenre van a legnagyobb szükség, mert Ő a garancia arra a jobbra, amivel jobb lehet a házasság. Ezért kérte őket, hogy hívják meg Őt, engedelmeskedjenek Neki, mert ez nem csak egy napig tart, hanem egy életen át!

A vacsora alatt hangzottak el a különböző köszöntések és énekek a család részéről. *Kulcsár Sándor* nyugalmazott lelkipásztor a 34. Zsoltár alapján köszöntötte az ifjú párt: „*Gyönyörködjél az Úrban és megadja szíved kéréseit...*”

A jó Isten áldja meg az ifjú pár életét, hogy Ő kísérelje életüket, és lehessenek mindvégig hűek Istenhez és egymáshoz is!

Erdei Gabriella

MELBOURNE, AU

Újból van lelkipásztora a melbourne-i magyar gyülekezetnek
Beszámoló a lelkipásztor-beiktatásról

„*Az Úr meghall imát, jóvoltá ez nem érdem...*” Melbourne-ben is ismert ez az ének, melyet nagy buzgósággal, Isten kegyelmét megtapasztalva énekel gyülekezetünk. Miután néhány éve lelkipásztor nélkül maradtunk, fohászkodtunk és kértük „*az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába*”. Nem akartuk, hogy a nyáj pásztor nélkül elszéledjen. A világ eme távoli szigetországában, ebben a városban is

van Istennek egy kicsiny nyája, amely pásztor után vágyott és kérte a Főpásztort, hogy ne hagyja eltévelyedni nyáját. Imáinkra megkaptuk a feleletet.

Az imádságban a Victoria-i Baptista Szövetség képviselői és Szűcs Jenő diakónus is részt vett.

Az Óházában Isten megszólított egy lelkipásztor testvért és azt mondta neki: „Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, a földre, a melyet én mutatok néked.” (1Móz12,1) Nem kicsiny döntés feladni mindent, elhagyni családot, rokonságot, gyülekezetet, lelki testvéreket, barátokat. De ha az Úr hív, menni kell, engedelmeskedni kell. **Horváth Ferenc** testvér engedelmeskedett az Úrnak, és elvállalta a szolgálatot a számára ismeretlen helyen. Mennyei Atyánk jól tudta, hogy gyülekezetünknek kire/kikre van szüksége és azt is tudta, hogy szolgájában és családjában megadja számunkra a legmegfelelőbb lelki munkásokat.

Horváth Ferenc tv-t és családját a *margittai gyülekezetből* hívta át az Úr Ausztráliába, hogy *Melbourne-ben* folytassák szolgálatukat. 2012. augusztus 31-én érkeztek ide, ahol a testvériség nagy szeretettel fogadta őket. Az ünnepélyes beiktatási istentiszteletre szeptember 23-án került sor. A tavasz még most is várát magára, de ezen a napon – az Úr szavára – a reggel még szemer-kelő eső is megállt és a felhők mögül előbújt a nap meleg sugaraival. Mintha Mennyei Atyánk üzent volna ez által is, hogy kedvesen fogadja felszálló dicsőítő és hálaadó istentiszteletünket.

A rövid imaóra után a *Viktoriai Baptista Szövetség* képviselőinek a részvételével történt a beiktatási szertartás. Lelkipásztorunk megerősítette hitvallását, hogy Isten szavát a Biblia szerint fogja hirdetni és támogatni fogja gyülekezetünk tagjait a hit útján. A gyülekezet is ígéretet tett, hogy az Úr szolgáját szeretettel fogadja, együtt munkálkodik

vele és imádkozni, segíteni és erősíteni fogja szolgálatában. A fogadalomtételek után kézrátételes imádságok hangzottak el a lelkipásztorért és családjáért, majd felcsendült az énekkar áldást kérő éneke.

A Victoriai Baptista Szövetség körzeti lelkipásztora, *Philip Gilham* tv. Malakiás 2,1-9 alapján szólt a beiktatott lelkipásztorhoz és a gyülekezethez. Az ige alapján rámutatott, hogy az Úr szolgája igaz tanítást kell szólni, békességben és becsületesen kell élni, hogy sokakat megtéríthesen a bűnből. A gyülekezet tagjait arra buzdította, hogy a mindennapokban éljék meg a hívó életet, legyenek hűségesek az Úrhoz és figyeljenek a tanításra, amely az Úrtól jön a lelkipásztor ajkain keresztül.

Horváth Ferenc, Ádám és Ildikó.

Az igei útmutató után köszöntések hangzottak el versekben és a jelenlévő vendég testvérek részéről, majd a köszöntő levelek felolvasására került sor.

Horváth Ferenc lelkipásztor testvér székfoglaló igehirdetésének alapja az ApCsel 8,26-29 igeszakasz volt. Újból kihangsúlyozta mennyire fontos, hogy az Úr küldötté meghallja a Lélek hangját, engedelmeskedjen az Úr szavának és nyitott legyen az emberek felé. Küldetéséről szólva elmondta, hogy a bibliai Fülöphöz hasonlóan szeretné észrevenni a kereső embereket, megmagyarázni az Írásokat és segíteni azoknak, akik hisznek Jézus Krisztusban és készek Őt követni.

Az istentisztelet végén minden jelenlévő élvezhette a gyülekezet szeretetvendégségét, ahol a testvériségnek kötetlen beszélgetésre és ismerkedésre is volt lehetősége.

Gyülekezetünk életében egy újabb fejezet kezdődik. Imádságos szívvel, reménységgel tekintünk az előttünk álló útra és feladatokra. „Szolgáljunk együtt

az Úrnak örömmel!” (Zsolt 100,2/a) Ha feltekint szemünk, látjuk, hogy fehérlik már a határ az aratnivalótól. Az Úr küldött lelkipásztort, aki vezeti gyülekezetünket a lelki munkában. Most rajtunk a sor, hogy kihasználjuk a kegyelmi időt, hirdessük Isten kegyelmét és szeretetét. Mi kell vigyünk fényt a sötétségbe, a mi életünk kell só legyen a környezetünkben, hogy meglássék rajtunk Jézus szeretete, mellyel szereti a bűnöst és hívja magához a megtérésre.

Adjon az Úr nekünk engedelmes szívet, munkálkodó életet, hogy itt a „világ végén” is felragyogjon a Krisztus minden ember számára.

Balla Erika

Első Magyar Baptista Gyülekezet, Melbourne, Ausztrália testvériségének és Horváth Ferenc lelkipásztorának

2012. szeptember 23-án, a lelkipásztor beiktatási ünnepély alkalmából.

Kedves Testvérek!

Az Észak-Amerikai Magyar Baptista Szövetség nevében nagy örömmel és sok szeretettel köszöntöm a melbourne-i gyülekezet testvériségét és a lelkipásztori szolgálatba beiktatandó Horváth Ferenc korábbi margittai lelkipásztor testvért, családjával együtt.

Melbourne-i testvéreink hűségesen és imádkozva hívták és várták új lelkipásztorukat – az Úr meghallgatta imádságait, hiszen a mai napon lelkipásztor-beiktatási ünnepélyt tarthatnak; legyen áldott ezért az Ő neve! A várakozás sosem könnyű és hitet próbáló idő. De nem csak a gyülekezetnek, hanem a lelkipásztorának is.

Horváth Ferenc testvérem és felesége is megjárta ezt az utat – bizonyára a térdein, kérdésekkel, hittel és reménységgel. Örülünk, hogy elvállalta az új szolgálati helyet Ausztrália egyetlen magyar baptista gyülekezetében.

Kedves Testvérek, Jézus Krisztus missziós parancsának engedelmeskedve végezzétek szolgálatotokat, azzal a hittel, hogy a megbízó Szentlélek jár előttetek és még a távolban is vannak testvéreitek, akik imádkoznak értetek. Mi is ezek közé tartozunk.

Isten áldását kívánjuk a gyülekezetre és új lelkipásztorára! Testvéreim, legyetek „a reménységben örvendezők; a háborúságban türesek; a könyörgésben állhatatosak.” (Rm 12,12)

Szeretettel, Amerikában élő testvéreitek és a gyülekezeteink nevében,

**Herjeczki Géza elnök,
ÉAMBSZ**

THE FARM HAND

Baptists of the world know very little - if they know anything at all - about a Hungarian Baptist layman whose "apostolic" work between 1875 and 1917 is unparalleled in the history of the European Baptists. Considering the religious circumstances in those years: intolerant Catholicism, jealous established Protestant churches, close contact between state and churches in Hungary, the work, the achievement of this apostle is unique even among the worldwide Baptist fellowship.

The membership of the Hungarian Baptists in 1918, before Transylvania was occupied by Romania was 23,000. No foreign missionaries, no foreign financial help went to Hungary before the end of the first World War. That the number of Baptists reached 23,000 was due in a great measure to the New Testament evangelistic method introduced and applied by *Kornya*. This number of 23,000 will be more outstanding if we compare it with the latest statistics of Baptists in other European countries, where the Baptist work was started about the same time, or even before Kornya's time with much financial aid and personnel assistance.

Here are some data from 1981 taken from the March, June-July issues of THE COMMISSION: Czechoslovakia 3,978; France 3,125; Italy 4,135; Poland 2,539; Spain 7,674.

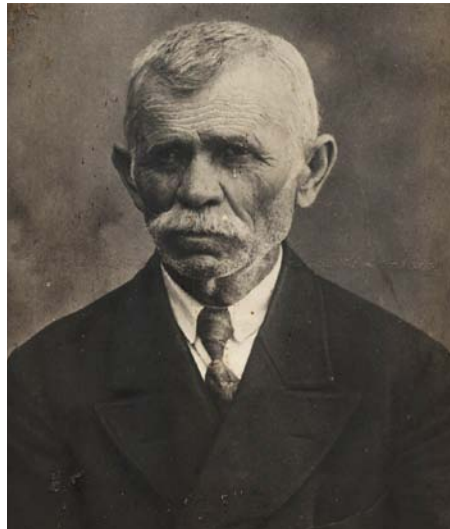
A study in depth of the "whys" and "hows" concerning the rather slow progress of Baptist work in the above country and the more advanced movements in Romania (160,000 Baptists) and Hungary would perhaps point to useful suggestions that could be applied for the mission work in the named areas.

It is admitted, not without some remorse, that *Hungarian Baptists* should take the blame for the fact that Baptists of the world do not know *Michael Kornya*, and were denied the inspiring story of this modern apostle.

Baptists of Hungarian extraction and background will find this brief story of this extraordinary man not only something to be proud of but also will be constrained to give thanks to Almighty that at the end of the 19th and the beginning of the 20th century such a man existed. Christians everywhere will learn that no education, ordination can enable a man to serve Christ, as much as His calling - not to be a "preacher", a "minister", but just a faithful witness. Kornya was an apostle, literally an

emissary, to go to the "villages" and tell the people: *repent ye!*

The first and so far the only biography of Kornya was written by a Hungarian Baptist historian, *Bertalan Kirner*. Kirner's own life story is an interesting one. As a Calvinist minister he was involved in questionable practices for which he had to leave the ministry. After his conversion he joined the Baptist church, never again seeking office in the church. He took upon himself two tasks: to witness about the new life in Christ and to research the *Anabaptist* work in Hungary. He wrote several books about the Anabaptists living in Hungary in the 17th century.

Michael Kornya

During his travels, meeting with elderly Baptists his attention was drawn to the great peasant apostle, Kornya. He extended his research to the life and labor of Michael Kornya and published his findings. His work, a 206 page book, appeared in the 1950's; but because the author failed to procure printing permission, the book was confiscated by the communist authorities. A few copies, however, escaped the searching effort of the police.

In 1964 Rev. *George Balla*, an American Baptist minister, while visiting Hungary and Transylvania found a copy of Kirner's book, brought it to America and by photo-offset method reprinted it. This book is the main source of the present writing.

Michael Kornya was born February 22, 1844, in Nagyszalonta. His name was listed in the Reformed Church birth registry. By this act, according to the existing law, he became a member of the "reformed" (Calvinist) church. This

town is in the western part of Romania today. Before 1918 it was a part of Hungary. Nagyszalonta is a Hungarian town. Kornya's father was a farm worker, poor, as those people were at that time. Young Michael, after finishing the compulsory grammar school, followed his father's foot-steps, worked on the farm as a hired hand. Michael was a teenager when his father died. From then on he had to earn his daily bread.

At the age of 23 he married a maiden 18 years of age, *Maria Pataki*, and by this time he was able to manage his own life by share-cropping. Economically he was on his own. His youth was spent in hard work.

Kornya's first contact with Baptists was in 1874. A Baptist, *Michael Toth*, invited him to a meeting in the home of *John Lajos*, where according to Toth a man will hold interesting Bible exposition. The "Bible expositor" was a layman, a Bible colporteur, *Antal Novak*. This was the first time Kornya heard the message concerning salvation, the call for repentance and about the Biblical way of life and manner of baptism. The plain, yet forceful Bible message pleased him. He also bought a Bible and from then on he studied, not only read the Word of God. This "study" became Kornya's seminary education. In 1875 he was baptized by a German minister *Heinrich Meyer*.

It took about a year's study of the Bible for Kornya to come to the conclusion that a man must repent, give his heart to the Saviour, and then witness before all his friends and neighbors about the change in his life wrought by Christ. For Kornya, as his life story proves, baptism was a milestone whereby he abandoned the old way and started a new life road. It was a change from a religion of indifference to a life of service. Man belongs either to the power and ruler of sin or he belongs to Christ. Belonging to Christ is working in Christ's field - just like he, Kornya, worked as a share-cropper in his employer's field. This is a simple and practical theology and religious education.

Any ministerial education, which misses this basic point, will fail to convey the design that was in Christ's mind.

(To be continued)

* **Michael Kornya, An Apostolic Hero**, by *Bela Udvarnoki*. Booklet, published by the Hungarian Baptist Union of America, 1983., pp.16. Double anniversary: Michael Kornya (1844-1917) Bela Udvarnoki (1897-1992)

AKIK ELMENTEK

DEBÓRA (NOVÁK) CROCKETT 1963 - 2012

Megemlékezésre került sor szeptember 2-án az Alhambra-i Baptista gyülekezetben. *Debóra Novák Crockett* testvérnőtől búcsúztunk, aki 49 évet kapott itt e földön. Gyermekkorát Pécs Somogyon töltötte, ott merítkezett be. Később szüleivel Oregonba emigráltak, ahol megismerkedett férjével, akivel át költöztek Kaliforniába, és két gyermekük született.

Az istentiszteleten vigasztalásul szolgáltak a keresztről és kegyelemről szóló énekek. Úrvacsorával folytatódott együttlétünk, a régi kereszthez járultunk, hogy szövetséget újítsunk Isten-nel.

Lelkipásztor testvérünk olvasta fel húga életrajzát, amint arra édesanyjuk visszaemlékezett. Tiszta gyermeki hite és vidámsága maradjon emlékül. Törekedjünk végig megállni a nagy tusát, hogy elnyerhessük a koronát, amit földre tett számunkra Istenünk.

Az ígét *Hunter Vadász János* lelkipásztor hirdette a Ján 14,1-6 alapján. ***Ne nyugtalankodjék a ti szívetek***, hangzott többször a megemlékezés során. Vadász testvér kihangsúlyozta, milyen fontos a közös teher/bánat viselés. A szomorú fájdalom enyhül, ha vannak lelki testvérek akikkel megoszthatjuk azt.

Isten vigasztalását kérjük a gyászoló családra.

Őri Kulcsár Ibolya

Sierra Leone

Makeni, 2012 szeptember 26

Ismét egy temetés...

Utoljára hétfőn délután láttam *Saio bácsit*. Ott állt az épülő imaházunk tetőjén és kézzel-lábbal magyarázta, hogy a lelkipásztor testvér már hazament. Kedden bevitték a kórházba és vasárnap éjszaka meghalt. Meg sem tudtam látogatni, mert azon a héten én is lázas beteg voltam.

Nagy veszteség ez a gyülekezetnek, mert ő volt a mi kőműves és asztalos mesterünk. Hála az Úrnak, egy héttel Saio bácsi halála előtt elkészültek az iskolapadok. Bár nem tudjuk megnyitni ebben az évben az iskolát, már csak apróbb munkák maradtak hátra, nem gond a befejezés. Az imaházépítésnél azonban nagyon hiányzik Saio bácsi. Nem is tudjuk, hogyan folytassuk a munkát, pedig lassan véget ér az esős évszak, és most lehetne újra építkezni. Kérlek, imádkozzatok a gyászoló családjáért, és hogy tudjunk találni egy másik megbízható kőműves mestert.

Építkezés, építkezés - akármerre nézek. Eljött a *Teológia Szeminárium* építésének az ideje is... A Baptista Szövetség vezetősége azzal a kéréssel fordult a közösség tagjaihoz, hogy mindenki támogassa a szövetséget legalább 40 Ft-tal illetve kb 20 centtel (self-reliance fund), és ezt az összeget BTSz telek vásárlására és építkezésre fogjuk fordítani. Imádkozzatok, hogy ez a tervünk minél előbb megvalósuljon. Addig is folytatjuk a tanítást Freetown, Bo, Kono, Lunsar és Makeni városban.

Néhány héttel ezelőtt véget ért a *Ramadán*, a mohamedán böjt. Sajnos azonban a hangosító berendezést, amit egy parlamenti képviselő ajándékozott

az ünnepen a szomszédomban levő mohamedán gyülekezetnek, nem tették el. Minaretjük nincs, így kb. 10 méterre az ablakomtól bömböltetik naponta ötször imádságaikat és korán idézeteiket, természetesen arabul. Reggel 5:30-kor kezdik és este 8:30-kor fejezik be. Ha csak a szokásos imára hívás lenne, nem zúgolódnék, de határozottan fárasztó naponta ötször több mint fél óráig, kacifántos korán idézeteket. Kérlek, imádkozzatok, hogy az Úr mozdítsa el emberi kéz érintése nélkül a szomszédomban felállított utálatosságot, a hangosító berendezést, és a nagyokat mondó szájat, a két hangszórót.

Sajnos az egyik este nemcsak a mecsetben használták a hangszórókat, hanem a fiatalok a szomszédomban buliztak, természetesen olyan hangosan, hogy szinte egész éjszaka nem tudtam aludni. Nem vagyok benne biztos, de úgy tűnt, mintha sátán imádók által írt zenét hallgattak volna. Nekem mindenestre úgy megfájdult a fejem, hogy másnap ott kellett hagynom az imasátorban az istentiszteletet. Speciális alkalom volt, hangosító berendezéssel.

Másnap már belázasodtam. Mivel itt láz esetén a legnagyobb veszély a malária, bevettem a szokásos tablettákat, de nem segítettek. Elmentem az orvoshoz, aki vérvizsgálat után azt mondta, hogy valószínűleg olyan maláriás betegséget kaptam, amely nem reagál a hagyományos malária gyógyszerre. Felírt egy másikat, de biztonság kedvéért egy erős antibiotikumot is. Most szedem a gyógyszereket, amiktől úgy elment az étvágyam, hogy három hét alatt lefogytam kb. 10 kg-t. Nem látszik meg, mert volt miből... Kérlek, imádkozzatok, hogy mielőbb teljesen felgyógyuljak!

Nagy öröm, hogy a Fula bibliaolvasó csoporthoz egy újabb tag csatlakozott. Mohamed, aki az autómát tartja karban, feleséget hozatott magának Conakry-ból. Ebbe én is besegítettem anyagiakkal, a nősülés nem könnyű ügy Afrikában. El kellett küldeni a menyasszony pénzt, ajándékokat a lány családjának, útiköltséget, stb. Mohamed családja Guineében él, ők rendezték el a két család között a tradicionális házasságot. Azután felvették a poda-podára (helyi transzport) Salimatut, a menyecskét és Mohamed hűgát. Majdnem elsírtam magam, amikor kimentünk értük a makenii állomásra, és megláttam a kis batyut, amivel a menyasszony megérkezett. Én, ha csak Freetownba megyek egy néhány napra, több cuccot szoktam magammal vinni.

HONORARY AND MEMORIAL FUND

The purpose: supporting the missionary initiatives of our young people. Donations from this fund will be allocated by the Missionary and Benevolence Board at its mid-year meetings. The written applications addressed to the MBB should state the goals and the duration of the mission trip, and should include a letter of support from the pastor of the applicant.

The initial deposit is the money donated in memory of *Ernest J. Kish*. Please consider to contribute to this fund. Send money to the Treasurer (see address on page 2).

Egy néhány napig velem együtt laktak, azután segítettem, hogy ki tudjanak venni egy szoba-„konyhás” kis lakást. Most hetente négy délelőtt kölcsönösen tanítgatjuk egymást, a hölgy nem beszél se angolul, se franciául, se krioul. Én tanulom tőle a Fulát, ő meg tőlem a kriót. Egyelőre nem tud olvasni, de érdeklődéssel hallgatja a bibliai történeteket. Kérlek, imádkozzatok, hogy Mohamed és Salimatu elfogadják az Úr Jézust.

Köszönöm, hogy a segítségekkel ebben az évben is folytatni tudtam a sierra leonei szolgálatot. Kérlek továbbra is támogassatok úgy imádsággal mint anyagiakkal, adóból levonható adományaitokat küldjétek a szövetségünk pénztárosának (címe a 2. oldalon található). A Hungarian Baptist Convention of North America nevére kiállított csekkre írjátok rá: Mission in Sierra Leone.

Testvéri üdvözléssel:

Füredi Gabriella Kamilla

„Egy hegedűtanár, aki hegedülni tanította 8 éves lányát, s mindig hangvilla után hangolta a hegedűjét, így beszélt kislányának Jézusról egy kedvező órában. (Karácsonyi éneket tanított hegedülni).

- Tudod, nekünk Jézus Krisztus személye a "hangvilla", az alaphang, akit azért adott nekünk Isten, hogy mindig legyen kire ráhangolni az életünket, hogy az tiszta hangot adjon. Ráhangolódni pedig csak úgy tudunk, ha rendszeresen olvassuk beszédeit és figyelemmel kíséjük életét: mit tett, mit mondott, hogyan élt, mikor mit csinált. Ahogy a hegedűnket újra és újra ráhangoljuk a hangvilla hangjára, úgy kell naponként Jézus életére és tanítására ráhangolódunk, hogy életünk tiszta hangot adjon.” (Gyökössy Endre).

A „ráhangolódás” csodálatos megvalósulását tapasztaltam drága kis unokáink tanítgatása, terelgetése közben. A magvetés után nagy élmény a korai, nem várt szárba szökkenés, gyümölcs-termés. Istennek legyen hála, hogy fáradásunk nem hiábavaló az Urban, mert a magot nagyon fáradságtalanul vetnünk kell, de a növekedést ő adja.

Hónapok óta minden héten egy éjszakra és a következő egész napra megkapjuk két – vagy három unokánkat. Egy ilyen „nagy szülők napján” este a félénk kis fecskéfiókról meséltem nekik. Míg szüleik élelem után néztek, a kisfecskék riadtan figyelték a forgalmas út fölött lombosodó fa ágai közötti párkányon lévő fészkükből a nagyvilágot. Még nem tudtak repülni... Édesanyjuk hiába kérlelte őket, nem merték elhagyni biztonságát nyújtó meleg fészükét. Félték, nagyon félték mindentől. Aztán a sok-sok biztatás meghozta az eredményt, kipróbálták szárnyaikat és boldogan röpködtek a levegőben.

Sokáig tárgyaltuk a történetet, miközben megkérdeztem a gyermekeket:

- Szoktatok-e félni valamitől?

Mindegyik elmondta a saját kis félelmét, az egyik a mennydörgést vilámlást, a másik az iskolai riasztóberendezés váratlan fülsüketítő hangját, a harmadik az utcán kóborló kutyákat tartotta félelmetesnek.

Aztán rátértünk arra, hogy a Biblia is szól a félelemről. Hosszasan beszélgettünk a viharos tengeren hánykolódó hajóban utazó tanítványok rémületéről, miután elolvastuk az erről szóló történetet. (Máté 8: 23-27)

Egymásnak adták a szót;

- Milyen jó, hogy az Úr Jézus is ott volt a hajóban!

- Én is felébresztettem volna!

Bizonyos vagyok benne, hogy ezen az estén megtanulták, hogy bármilyen félelem fordul elő kis életükben, az Úr Jézushoz kell sietni segítségért.

Végül megtanultunk egy rövid aranymondást: „*Ne félj, csak higgy!*” (Márk 5:36)

A következő napon telefonon felhívta Dédi mamát, aki aznap ünnepelte 87. születésnapját. Énekeltünk, majd mindenki elmondta a saját köszöntését. Az egyik János 3:16-ot, a másik az Ároni áldást. A legkisebb nagy sietséggel furakodott a készülékhez és belekiallított a telefonkagylóba:

- Figyelj Dédi mama! – *Ne félj, csak higgy!*

Amultunk azon, hogy Isten milyen csodálatosan végezi munkáját az Ige által még a kicsiny gyermekek szívében is!

Mindenki, aki fülét odafordítja, hogy hallgassa a bölcsesség szavait, és akinek elméje figyel a tudományra, annak életében gyönyörűséget szerez, ha meg is őrzi azokat és ajkain is állandóan ott lesznek. (Péld 22: 17-18).

Dr. Fazekas Erzsébet

KÁRPÁTALJA

A Magyar Baptista Világszövetsége 20 éves jubileumáról is megemlékező tahi konferencia (augusztus 19) után, még vasárnap este hazaindult Kárpátaljára Nehro Bálint testvér és felesége. Korábbi meghívásuknak engedve, én is velük mentem, hogy újra találkozhasak az ott élő testvérekkel és felkereshessem Kelemen Szabolcskát, akik az Úrtól és az erdélyi testvérektől a kisdobronyi misszió újraindítására kaptak megbízást. Ez utóbbira fel is kért a misszió bizottságunk.

Hosszú az út Tahiról Munkácsig. Bálint testvér jól bírta a vezetést, pedig elkerülte az óránk az éjfél, mire megérkeztünk. Böven volt alkalmunk a beszélgetésre, melyből egyet-mást megosztok olvasóinkkal is.

Először vendéglátóimról.

Bálint 76-ban, Németországban (egykor NDK területén) született. Szülei ott dolgoztak egy ideig, azután visszatértek Técsőre, a Tisza partján, a román határ közelében épült kis városba. Nagypja oldalán magyarok az ősei, nagymamája ruszin volt. Anyanyelvi szinten beszéli a magyar és az ukrán nyelvet is. 21 éves volt, amikor züllött és rossz életének megkegyelmezett az Úr. Barátja, Czidor Lajos, aki a börtönben tért meg, amikor hazajött, bizonyosságot tett hitéről.

- *Azelőtt is hallottam Istenről, hittem abban, hogy van. Tudtam, hogy bűnös vagyok és azt is, hogy a bűnös része a pokol. Félttem, és tudtam, hogyha nem változik az életem a pokolba fogok kerülni. A legnagyobb dologról azonban nem tudtam, Jézus Krisztus kegyelméről. Amikor végre hallottam a kegyelemről, először az életemben tudatosan imádkoztam Jézushoz, és kértem, hogy nyissa meg a szívemet, nyissa meg a szememet. Isten megnyitotta, és megláttam, hogy nem csak bűnös vagyok, hanem azt is megláttam végre, hogy mi történt a golgotai kereszten. Az Úr érthetővé tette számomra, hogy értem halt meg.*

Bár a megtérése és bemelegítése ukrán gyülekezetben történt, elhívást

TÁVOL ÉS MÉGIS KÖZEL - KÁRPÁTALJA

érzett a magyar misszióra. Az Úr valahogy részesévé tette az első magyar evangélizációnak, amit Técsőn szerveztek. A testvérek biztatására elvégezte a Biblia főiskolát – szívesen vállalkozott rá, mert maga is szeretett volna tovább tanulni. A bibliaiskola befejezése utáni egyik fontos élményéről így beszélt:

- 2000-ben január elején két napos böjttel az Úr előtt álltam és kértem az Urat, hogy mutassa meg hogy hol van az én helyem. Úgy éreztem, az Úr többet akar tőlem, mint hogy eljöjjenek a gyülekezetbe, és néha szolgáljak az igével. Pár nap múlva az Úr megadta a választ.

Elvállalta a beregszászi magyar gyülekezet pásztorolását, amit azóta – most 12 éve - hűségesen végez.

- 2000-be imádságomra válaszul az Úr megajándékozott olyan feleséggel, aki mellettem áll a szolgálatban, minden nehézségben és örömben. A jó Atya megajándékozott 2 gyermekkel. László 11 éves, a lányom, Lina 6 éves, most fog iskolába menni. Tánya, a feleségem a kárpátaljai biblia kollégium vezetője, karmesterként szolgál. A gyülekezeti munka mellett Kijevben elvégeztem a Baptista Teológiát, 2003-ban diplomát kaptam.

A beregszászi gyülekezetben magyar és ukrán nyelven is szolgál, a gyülekezet folyamatosan növekszik. Néhány éve ő a kárpátaljai magyar baptista misszió választott vezetője. Jó kapcsolatot tart az ukrán baptista vezetőkkel. Azt magam is tapasztaltam, hogy igen jó kapcsolatban van a szolgatársaival, akikkel hétfő délutánra Beregszászon, az imaházban találkozót is szervezett.

Mielőtt azonban erre a találkozóra sor került volna, Bálint testvér körbevitt a falvakba, ahol magyar baptista imaház van. Kárpátalján, főleg a magyarországi, romániai és szlovákiai határsáv környékén még mindig 170 ezer magyar és több mint 50 ezer magyarul beszélő cigány lakik.

- Úgy érezzük, hogy az Úrtól kaptuk a

feladatot, hogy elérjük ezt a népességet az evangéliummal, mondta Nehro testvér.

Aktív missziómunkát 10 helységben végeznek. Ezek között a legújabb – bár régi múlttal is rendelkező missziós vállalkozás a kisdobronyi, amiről a 2. oldalon többet is olvashatunk. Megnéztük a kigyósi, a guti és a gáti imaházat; Gát községben az imaház mellett a cigány gyülekezet számára épülő, már tető alatt lévő missziós központot – ahol dr. László Imre testvér, a déli baptisták misszionáriusaként szolgál szép eredménnyel. Zápszonyban több időt is töltöttünk, ahol Nagy Kasza Dániel a lelkipásztor. Az imaház, amelyben néhány éve jártam, átépítés alatt áll.

A tetőszerkezet életveszélyessé vált, s lebontása után a vályog-falakat is meg kellett erősíteni. Szomorú látvány volt az imaház közepén állni, s reményteljes is, hiszen ezek a testvérek eddig sem hiába reménykedtek az Úr gondviselésében. Az Úr áldja meg kárpátaljai testvéreinket!

Herjeczki Géza

Képek: Munkácsi vár; Nehro Bálint és felesége, Tánya; Kasza Nagy Dániel a Zápszonyi imaházban.

AZ ELKÖLTÖZÉS ELŐTT Életem (33)

Azt gondoltam, hogy ennyi, és ezzel kell élni, várva az Úr megoldásaira, mert azok mindég vannak. Úgy éreztem magam, ahogy ezt Pál kifejezte: *"Mint bányászok, noha mindig örvendezők, mint szegények, de sokakat gazdagítok, mint semmi nélkül valók, és mindennel bírok."* 2Kor 6,10.

Csak hogy jött egy újabb meglepetés, egy határozat, hogy a lelkipásztort áthelyezik egy horvátországi gyülekezetbe. Ajtai testvérnek is el kell hagynia a várost. Semmiféle szolgálatot ebben a gyü-

IMÁDKOZZUNK EGYMÁSÉRT

A Magyar Baptisták Világszövetségébe hat magyar baptista szövetség tartozik. Aki szeret messzebbre látni a közvetlen környezeténél - az Evangéliumi Hírnök olvasói bizonyára ilyenek - és imádkozni is kész távolban élő testvéreiért, annak azt ajánljuk, hogy a következő sorrend szerint tegye azt.

Hétfőn a magyarországi baptista testvérekért és az egyház vezetőiért, Papp János elnökért és munkatársaiért.

Kedden a Romániában élő magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, dr. Simon József elnökért és munkatársaiért.

Szerdán az Észak-Amerikában és Ausztráliában élő magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, dr. Herjeczki Géza elnökért és munkatársaiért.

Csütörtökön a délvidéki magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, Nyúl Zoltán és Nagy Tibor lelkipásztor testvérekért.

Pénteken a felvidéki magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, Dóczé Bálint lelkipásztorért és munkatársaiért.

Szombaton a kárpátaljai magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, Nehra Bálint lelkipásztorért és munkatársaiért.

lekezetben nem végezhet. Úgy határozunk, hogy nem megyünk messzire, csak ide Bajmokra, ahol üres a kicsi prédikátor lakás, hiszen egy végház az, melynek első szobájában van a gyülekezet.

Miközben készültünk a költözésre, valami szép történt. Még egy feladat várt apára. Azokban a napokban tudtuk meg, hogy Ilonka testvérnő férje pár hónappal az előtt kérte meg apát, hogy ha bejön a városba, jöjjön be a műhelyébe és tanítsa őt az Úr útjára. Stupár Jovo boszniai szerb volt. A partizán csapatokkal jött ide. Őr volt a sváb lágeroknál egy magyar faluban, és itt maradt, mert Magyar lányt vett el feleségül. Ilonka tv.

NÉZD AZ ÁLDÁST

*Hogyha hajt a szélvész vad hullám felett
És remegve félsz, hogy minden elveszett.
Vedd számon az áldást, nézd meg egyenként!
Lásd az Úr kezéből mennyi jó is ért!*

*Refrén: Nézd az áldást, nézd meg egyenként!
Nézd az áldást, mind a jót mi ért!
Nézd az áldást, nézd meg egyenként!
Lásd az Úr kezéből mennyi jó is ért!*

*Mond, ha nyomja válladat a nagy kereszt,
Szinte attól tartasz, el se bírod ezt.
Vedd, számon az áldást oszlik bánatod.
Vigan énekelve töltöd a napot.*

már asszonykorában tért meg. Gyönyörű bundákat vart Jovo, szűcs volt. Böven adakozott a misszióra. S íme, hitre jutott. Megtért és felvételt nyert.

Így azon az elköltözés előtti szombaton reggel ott álltam apával és Jovo testvérrel az imaház előtt, hogy megtöltsük a keresztelő medencét vízzel, de az ajtó zárva volt. Az új prédikátor kijött a kulccsal a kezében, és azt mondta, hogy neki a határozat szerint kell eljárnia, és nem engedheti meg, mert apa nem végezhet mátt itt semmiféle szolgálatot. Már nem tudom mivel érvelt apa, de mégis megnyitotta az imatermet, és mikor megtelt a medence, elvégezte a bemerítést. Stupár Jovo rövidesen meghalt, rákban. Isten ajándéka volt ez részünkre, mielőtt elhagytuk a gyülekezetünket. Egy lélek többet ér, mint az egész világ! Értékeljük az egyet!

Három gyermekük van, akik ma is hívők. Igaz, abban a nehéz időben Ilonka testvérnő, a három gyerekkel, átment a Szabadkeresztyén közösségbe. Jovica, a legidősebb, orvos lett. Szlovéniába nősült, és ott praktizál. Egy kis gyülekezet is alakult bizonyágtétele nyomán. Nem régen itthon járt, a húga itt él, és azt mondta a gyülekezetükben, hogy el akar menni a baptistákhoz, hogy megnézzé, van-e még valaki a Nagyajtaiékból. Ezt megtette már egyetemista korában is, de akkor még apával váltott szót. Bizonyosságot akart arról, hogy jó úton jár a hitben.

Az a prédikátor negyven év után, már Kaliforniából irt egy karácsonyi üdvözlő lapot, azt is kérdezve, hogy vagyunk? Hosszú évekig együtt szolgáltunk, különösen csoportos missziós utakon a Vajdaságban, de soha nem kérdezett semmit. Most, több levélváltás után azt írta, hogyha akkor azt tudja, amit később

megtudott, sokkal jobban élhettünk volna. Megértettem. Nehéz volt nem elhinni, amit mondtak neki. Ekkor már idős volt és beteg. Gyerekeinél élt Cleveland mellett, miután felesége is meghalt. Ott megalakította a Szláv Gyülekezetek Szövetségét. Egy szerb-horvát lapot is adott ki, úgy mint Jugoszláviában is tette évekig. Mi is kaptuk a lapot, szeretjük olvasni, tartalmas volt. Örültem ennek az óvatos bocsánatkérésnek, hiszen tisztelttem őt. Komoly hívő volt.

Anton testvérrel pedig húsz év múlva találkoztam Rijékán, ahová meghívott, hogy egy gyülekezeti kórust alakítsak és készítem fel a konferenciára. Egy hónapig voltam ott, családokhoz voltam ebédre beosztva, így Antonékhoz is eljutottam. Beszélgetés közben azt mondta, hogy ő mostanában tudta meg, hogy igazságtalanul lettünk meghurcolva. Hát, mondtam neki, így húsz év után ez kicsi vigasz. Apa sohasem említette az ő szerepét ebben az ügyben. Megértelek testvér, mondtam és megbocsátok. A megértés megbocsátás. Meggyőzték akkor azok, akikben később csalódott, és ez nagyon tud fájni. Mikor haza jön - vannak a gyülekezetben rokonai -, mindég tisztelettel és szeretettel üdvözlöl, és én is őt.

A szeretet, az agapé az, amely éltet, gyógyít, melegít, összeköt; és Jézus vére töröl vétket, bűnt, hibát. Ő az, aki a Szentlélek által töltetik a szívünkbe (hiába a téglá, ha nincs malter, ami összeköti). Ez az a csodálatos isteni szeretet, mely éltet és megtart. Mely építi a Krisztus egyházát. Ez a szeretet az, mely segített, hogy nem növekedett fel bennem a keserűség gyökere. Bár még ma is meg kell küzdenem vele, de ez egy nemes harc.

Nagyajtai Eszter

LAPOZGASSUK A BIBLIÁT!

Gyönyörködöm beszédedben

1. Szívembe rejtettem a te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened.
2. ... a te beszéded meglevenit engem.
3. A te beszéded megnyilatkozása világgosságot ad, és oktatja az együgyűeket.
4. Hajnal előtt felkelek, kiáltok hozzád; a te beszédedben van reménységem.
5. Valaki azért hallja én tőlem e beszédek, és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kösziklára építette az ő házat.
6. A lélek az, a mi meglevenit, a test nem használ semmit: a beszédek, amelyeket én szólok néktek, lélek és élet.
7. Felele néki Simon Péter: Uram, kihez mehetnénk? Örök életnek beszéde van tenálad.
8. Megjelentettem a te nevedet az embereknek, akiket e világból nékem adtál: tieid valának, és nékem adtad azokat, és a te beszédedet megtartották.
9. Most azért, Urunk, tekints az ő fenyegetéseikre: és adjad a te szolgálóidnak, hogy teljes bátorsággal szólják a te beszédedet,
10. És hogy gyermekégedtől fogva tudod a szent írásokat, melyek téged bölccsé tehetnek az idvességre a Krisztus Jézusban való hit által.
11. Az igének pedig megtartói legyetek és ne csak hallgatói, megcsalván magokat.
12. ... az Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél...
13. ... a világ Isten beszéde által teremtetett...

A megfejtéseket december végéig várjuk.